

ภาคผนวก A

การทดลองที่ 1 ข้อมูลและคณิตศาสตร์ในคอมพิวเตอร์

การทดลองนี้เป็นการทบทวนความเข้าใจและแบบฝึกหัดเสริมของเนื้อหาในบทที่ 2 เนื่องจากจำนวนบิตข้อมูลที่ยาวขึ้นจำเป็นต้องใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยคำนวณแทน โดยมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

- เพื่อให้เข้าใจ การแปลง และ คณิตศาสตร์สำหรับ เลขจำนวนเต็มฐานสองชนิดไม่มีเครื่องหมาย และมีเครื่องหมายแบบ 2's Complement
- เพื่อให้เข้าใจการแปลงและคณิตศาสตร์สำหรับเลขทศนิยมฐานสองมาตรฐาน IEEE754 ชนิด Single Precision
- เพื่อให้เข้าใจรหัส ASCII และ Unicode สำหรับข้อมูลตัวอักษร

นอกจากเนื้อหาในบทที่ 2 แล้ว ผู้อ่านสามารถศึกษาเว็บเพจเพิ่มเติม เพื่อทำความเข้าใจอย่างลึกซึ้งได้แก่

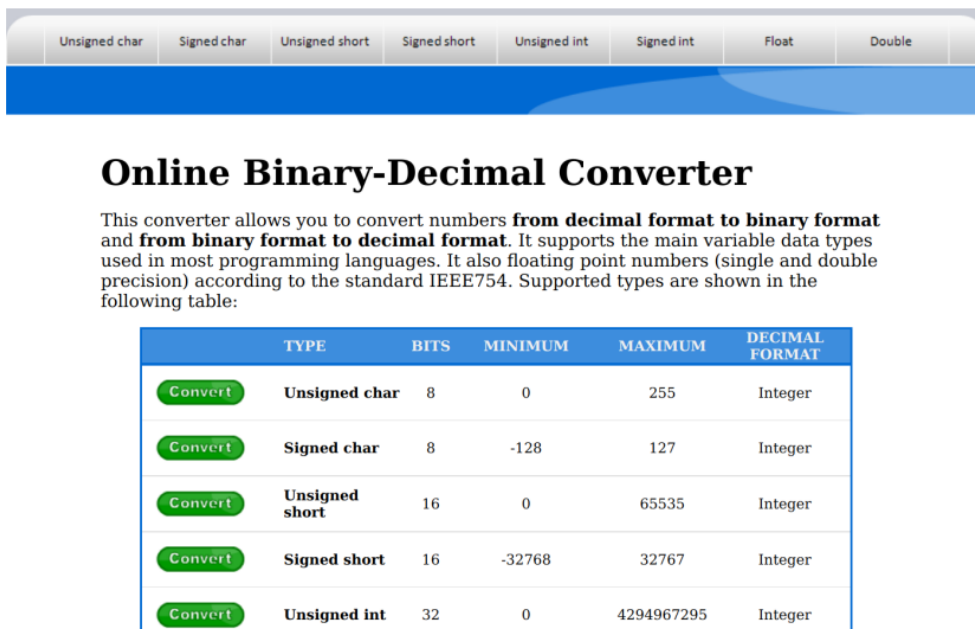
- https://www.tutorialspoint.com/cprogramming/c_data_types.htm
- <https://www3.ntu.edu.sg/home/ehchua/programming/java/datarepresentation.html>

ผู้อ่านจะพบว่าเนื้อหาในเว็บของมหาวิทยาลัยนันทยาง ประเทศสิงคโปร์ เป็นการสอนพื้นฐานภาษา Java ใช้งานข้อมูลเป็นเลขฐานสองเหมือนกับภาษา C/C++ ในเว็บที่สอง การทดลองจะครอบคลุมเนื้อหาตามทฤษฎี โดยจะเริ่มจากเลขจำนวนเต็ม เลขทศนิยม และตัวอักษรตามลำดับ

A.1 การแปลงและคณิตศาสตร์สำหรับเลขจำนวนเต็มฐานสอง

A.1.1 การทดลองแปลงเลขจำนวนเต็มฐานสอง

เนื่องจากการแปลงเลขฐานสิบเป็นฐานสองชนิดไม่มีเครื่องหมาย (unsigned) ผู้อ่านสามารถใช้เครื่องคิดเลขทางวิทยาศาสตร์ทั่วไป ดังนั้น การทดลองนี้จะเน้นที่การแปลงเป็นเลขจำนวนเต็มฐานสองชนิดมีเครื่องหมายแบบ 2's Complement สอดคล้องกับเนื้อหาในหัวข้อที่ 2.2 โดยผ่านเว็บเบราว์เซอร์ที่ผู้อ่านถนัด คลิกที่ชื่อลิงก์ต่อไปนี้ <https://www.binaryconvert.com/> ขอให้ผู้อ่านปฏิบัติตามการทดลองดังนี้

Online Binary-Decimal Converter

This converter allows you to convert numbers **from decimal format to binary format** and **from binary format to decimal format**. It supports the main variable data types used in most programming languages. It also floating point numbers (single and double precision) according to the standard IEEE754. Supported types are shown in the following table:

	TYPE	BITS	MINIMUM	MAXIMUM	DECIMAL FORMAT
Convert	Unsigned char	8	0	255	Integer
Convert	Signed char	8	-128	127	Integer
Convert	Unsigned short	16	0	65535	Integer
Convert	Signed short	16	-32768	32767	Integer
Convert	Unsigned int	32	0	4294967295	Integer

รูปที่ A.1: หน้าเว็บสำหรับแปลงเลขจำนวนเต็มฐานสองเป็นฐานสิบหรือฐานสิบเป็นฐานสองหลายชนิด

- คลิกที่หัวข้อ Signed Char เพื่อทดลองการแปลงเลขจำนวนเต็มมีเครื่องหมายชนิด 2's Complement ขนาด 8 บิต
- กรอกเลข -123 ลงในกล่องข้อความ Decimal เพื่อให้โปรแกรมแปลงเลขจำนวนเต็ม -123 เป็นเลขฐานสองมีเครื่องหมายชนิด 2's Complement ดังรูปที่ A.2

รูปที่ A.2: กรอกเลข -123 ลงในกล่องข้อความ Decimal เพื่อให้โปรแกรมแปลงเลขจำนวนเต็ม -123 เป็นเลขจำนวนเต็มฐานสองมีเครื่องหมายชนิด 2's Complement

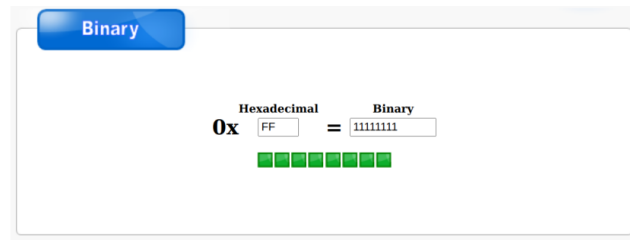
กดปุ่ม Convert to binary เพื่อดำเนินการ บันทึกผลลัพธ์ที่ได้จากการแปลงดังต่อไปนี้

รูปที่ A.3: ผลลัพธ์การแปลงเลข -123 เป็นเลขจำนวนเต็มฐานสองมีเครื่องหมายชนิด 2's Complement

- Binary (2's Complement) 1 0 0 0 0 1 0 1
- Hexadecimal (0x) 8 5
- แสดงวิธีทำตามสมการที่ (2.20) ที่ $n=8$ บิตเพื่อแปลงเลขให้ตรงตามรูป

$$\begin{aligned}
 &= (-1 \times 2^7) + (0 \times 2^6) + (0 \times 2^5) + (0 \times 2^4) + (0 \times 2^3) + (1 \times 2^2) + (0 \times 2^1) + (1 \times 2^0) \\
 &= -128 + 0 + 0 + 0 + 0 + 4 + 0 + 1 \\
 &= -123
 \end{aligned}$$

3. กรอกเลขฐานสองมีเครื่องหมายชนิด 2's Complement 11111111 ขนาด 8 บิต ลงในกล่องข้อความ Binary เพื่อให้โปรแกรมแปลงเลขจำนวนเต็มฐานสิบ ดังรูปที่

รูปที่ A.4: การแปลงเลขฐานสองมีเครื่องหมายชนิด 2's Complement 11111111 หรือเท่ากับฐานสิบหก 0xFF

กดปุ่ม Convert to decimal ทางด้านขวาเพื่อดำเนินการ อ่านค่าผลลัพธ์ที่ได้จากการแปลงดังต่อไปนี้

รูปที่ A.5: ผลลัพธ์การแปลงเลขฐานสองมีเครื่องหมายชนิด 2's Complement 11111111 หรือเท่ากับฐานสิบหก 0xFF

4. กดปุ่ม Signed short บนเมนูด้านบนสุด เพื่อเปลี่ยนความยาวเป็น 16 บิต กรอกเลข -123 ลงในกล่องข้อความ Decimal กดปุ่ม Convert to binary เพื่อดำเนินการ บันทึกผลลัพธ์ที่ได้จากการแปลงดังต่อไปนี้

• Binary (2's Complement) 1 1 1 1 1 1 1 1 0 0 0 0 1 0 1

• Hexadecimal (0x) F F 8 5

• แสดงวิธีทำตามสมการที่ (2.20) ที่ $n=16$ บิตเพื่อแปลงเลขให้ตรงตามรูป

$$\begin{aligned}
 &= (-1 \times 2^{15}) + (1 \times 2^{14}) + (1 \times 2^{13}) + (1 \times 2^{12}) + (1 \times 2^{11}) + (1 \times 2^{10}) + (1 \times 2^9) + (1 \times 2^8) + (1 \times 2^7) + (0 \times 2^6) + (0 \times 2^5) + (0 \times 2^4) + (0 \times 2^3) + (1 \times 2^2) + (0 \times 2^1) + (1 \times 2^0) \\
 &= -32768 + 16384 + 8192 + 4096 + 2048 + 1024 + 512 + 256 + 128 + 0 + 0 + 0 + 0 + 4 + 0 + 1 \\
 &= -32768 + 32645 \\
 &= -123
 \end{aligned}$$

5. กดปุ่ม Signed int บนเมนูด้านบนสุด เพื่อเปลี่ยนความยาวเป็น 32 บิต กรอกเลข -123 ลงในกล่องข้อความ Decimal กดปุ่ม Convert to binary เพื่อดำเนินการ บันทึกผลลัพธ์ที่ได้จากการแปลงดังต่อไปนี้

- Binary 111111111111111111000011
- Hexadecimal (0x) FFFF85
- แสดงวิธีทำตามสมการที่ (2.20) ที่ $n=32$ บิตเพื่อแปลงเลขให้ตรงตามรูป

A.1.2 คณิตศาสตร์เลขจำนวนเต็มฐานสองขนาด 16 บิต

ผู้อ่านสามารถศึกษาคณิตศาสตร์เลขจำนวนเต็มฐานสองชนิดไม่มีเครื่องหมาย (unsigned) และชนิดมีเครื่องหมาย (Signed 2's Complement) ไปพร้อมๆ กัน และสอดคล้องกับเนื้อหาในหัวข้อที่ 2.2 โดยผ่านเว็บเบราว์เซอร์ที่ชื่อลิงก์ต่อไปนี้ <http://www.ee.unb.ca/cgi-bin/tervo/alu.pl> ซึ่งเป็น ALU (Arithmetic Logic Unit) Simulator ในวิชา EE3221 Digital Systems II ของภาควิชา Department of Electrical and Computer Engineering มหาวิทยาลัย University of New Brunswick ประเทศ Canada

EE3221 Digital Systems II

Department of Electrical and Computer Engineering - University of New Brunswick, Fredericton, NB, Canada

ALU Simulator

The Arithmetic Logic Unit (ALU) in the DECE processor performs binary math or logic operations on 16-bit binary inputs. The ALU output is a 16-bit result supplemented by various bits (Z,C,N,V) in the flag register.

ALU Inputs

Enter two operands (RB,RA) as sixteen bits or as four hex digits. Then choose an ALU operation

RB
RA

☐ ADD

☐ SUB

☐ AND

☐ OR

☒ XOR

รูปที่ A.6: หน้าเว็บสำหรับศึกษาการทำงานวงจรคณิตศาสตร์เลขจำนวนเต็มฐานสอง

ขอให้ผู้อ่านปฏิบัติตามการทดลอง ดังนี้

1. แปลงเลขฐานสิบ 32765 และ -32768 เป็นฐานสองชนิด 2's Complement ขนาด 16 บิต ด้วยเว็บแปลงเลขที่ใช้ในการทดลองที่แล้ว
2. ก๊อปปี้เลขฐานสองที่ได้ไปวาง (Paste) จากเว็บแปลงเลขลงในช่อง RB (Register B) และ RA (Register A) ตามลำดับ เลือก ADD แล้วจึงกดปุ่ม Compute เพื่อบวกเลข RB และ RA เข้าด้วยกัน ดังรูป (ไม่ต้องกังวลช่องว่างภายในเลข 16 บิต)

၂၁၂

- แสดงวิธีทำตามสมการที่ (2.20) ที่ $n=32$ บิตเพื่อแปลงเลขให้ตรงตามรูป

$$\begin{aligned}
&= (-1 \times 2^{31}) + (1 \times 2^{30}) + (1 \times 2^{29}) + (1 \times 2^{19}) + (1 \times 2^{27}) + (1 \times 2^{24}) + (1 \times 2^{25}) + (1 \times 2^{24}) + (1 \times 2^{23}) + (1 \times 2^{22}) + (1 \times 2^{21}) + (1 \times 2^{20}) + (1 \times 2^{19}) + (1 \times 2^{18}) + (1 \times 2^{17}) + (1 \times 2^{16}) \\
&\quad + (1 \times 2^{15}) + (1 \times 2^{14}) + (1 \times 2^{13}) + (1 \times 2^{12}) + (1 \times 2^{11}) + (1 \times 2^{10}) + (1 \times 2^9) + (1 \times 2^8) + (1 \times 2^7) + (0 \times 2^6) + (0 \times 2^5) + (0 \times 2^4) + (0 \times 2^3) + (1 \times 2^2) + (0 \times 2^1) + (1 \times 2^0) \\
&= -2147483648 + 1073741824 + 536870912 + 268435456 + 134217228 + 67108864 + 33554432 + 16777216 + 8388608 \\
&\quad + 4194304 + 2097152 + 1048576 + 524288 + 262144 + 131072 + 65536 + 32768 + 16384 + 8192 + 4096 + 2048 + 1024 \\
&\quad + 512 + 256 + 128 + 0 + 0 + 0 + 0 + 4 + 0 + 1 \\
&= -2147483648 + 2147483525 \\
&= -123
\end{aligned}$$

RB
 RA
☒ ADD ☐ SUB ☐ AND ☐ OR ☐ XOR

Result: ADD RC, RB, RA

	RB	7FFD	011111111111101			
	RA	8000	100000000000000	FLAGS		
	RC	FFFD	111111111111101	V C N Z		
				0 0 1 0		

Integer Interpretation

REGS	UNSIGNED	SIGNED
RB:	(32765)	(+32765)
RA:	+ (32768)	+ (-32768)
RC:	(65533)	(-3)
CHECK:	OK (C=0)	OK (V=0)

รูปที่ A.7: ผลลัพธ์ ADD RC, RB, RA หรือ $RC = RB + RA$ โดย $RB = 011111111111101_2$ และ $RA = 100000000000000_2$ ความยาว 16 บิต

3. อธิบายผลการทดลอง RC (Register C) และ Flag: VCNZ ที่ได้ โดยมองตัวเลข RA, RB และ $RC = RB + RA$ เป็นเลขจำนวนเต็มฐานสองเป็นสองกรณี คือ ฐานสิบหก (คอลัมน์ด้านซ้าย) และ ฐานสอง (คอลัมน์ด้านขวา)

Results: ADD RC, RB, RA หรือ $RC = RB + RA$

RB 0111 1111 1111 101

RA 1000 0000 0000 0000

RC 1111 1111 1111 101

V (Overflow)= 0 เพราะ ผลบวกของจำนวนบวกและลบอยู่ในช่วง $[-32768, +32767]$

C (Carry)= 0 เพราะ ผลจากการบวกไม่เกิน 16 bits

N (Negative)= 1 เพราะ ค่าตอบเป็นลบ

Z (Zero)= 0 เพราะ ค่าตอบไม่เป็น 0

4. อธิบายผลการทดลองโดยมองตัวเลข RA, RB และ $RC = RB + RA$ เป็นเลขจำนวนเต็มฐานสองเป็นสองกรณี คือ unsigned (คอลัมน์ด้านซ้าย) และ signed 2's Complement (คอลัมน์ด้านขวา)

	unsigned	signed
Integer Interpretation RB:	32765	32765
RA:	+ 32768	- 32768
RC:	65533	-3
CHECK:	OK	OK
เพราะเหตุใดจึง OK	ผลจากการบวกไม่เกิน 16 bits	ผลบวกของจำนวนบวกและลบอยู่ในช่วง $[-32768, +32767]$

ซอฟต์แวร์สามารถนำผลลัพธ์ Z ไปใช้งานต่อได้หรือไม่ เพราะเหตุใด **ไม่ได้ เพราะ= overflow เป็น 0**

A.1.4 กิจกรรมท้ายการทดลอง

จงทำการทดลองและตอบคำถามต่อไปนี้ โดยแสดงวิธีทำตามเนื้อหาในหัวข้อที่ 2.2.2 และตรวจคำตอบตามวิธีทำการทดลองที่ได้ทำไป

1. จงแปลงเลขจำนวนเต็มฐานสิบชนิดไม่มีเครื่องหมายต่อไปนี้ให้เป็นเลขจำนวนเต็มฐานสอง 16 บิต และฐานสิบหกจำนวน 4 หลัก และบันทึกผลลัพธ์ที่ได้ลงในตาราง

ฐานสิบ	ฐานสอง	ฐานสิบหก
7	0000000000000111 ₂	0x0007 ₁₆
8	0000000000001000 ₂	0x0008 ₁₆
15	0000000000001111 ₂	0x000F ₁₆
16	0000000000010000 ₂	0x0010 ₁₆
255	0000000111111111 ₂	0xFF ₁₆
256	0000001000000000 ₂	0x0100 ₁₆
65535	1111111111111111 ₂	0xFFFF ₁₆
65536	1000000000000000 ₂	0x10000 ₁₆

overflow

2. จง แปลง เลขจำนวน เต็ม ฐาน สิบ ต่อ ไป นี้ ให้ เป็น เลขจำนวน เต็ม ฐาน สอง และ ฐาน สิบ หก ชนิด มี เครื่องหมายแบบ 2's Complement ความยาว 16 บิตแล้วบันทึกผลลัพธ์ที่ได้ลงในตาราง

ฐานสิบ	ฐานสอง	ฐานสิบหก
+1	0000000000000001 ₂	0x0001 ₁₆
-1	1111111111111111 ₂	0xFFFF ₁₆
+15	0000000000001111 ₂	0x000F ₁₆
-16	1111111111110000 ₂	0xFFFF ₁₆
+255	0000000111111111 ₂	0xFF ₁₆
-256	1111111100000000 ₂	0xFF ₁₆
+65535	0111111111111111 ₂	0xFFFF ₁₆
-65536	1000000000000000 ₂	0x10000 ₁₆

overflow

3. จงบวกเลข 2's Complement ต่อไปนี้ แล้วบันทึกผลลัพธ์เป็นฐานสองความยาว 16 บิต ฐานสิบหก ฐานสิบ โอเวอร์โฟลว์หรือไม่ และอธิบายเหตุผลว่าทำไมจึงไม่ตรงกัน

• $1000000000000000 + 0000000000000001$

- ผลลัพธ์ = 1000000000000001_2

- ผลลัพธ์ = 8001_{16}

- ผลลัพธ์ = -32767_{10}

- โอเวอร์โฟลว์หรือไม่..... **ไม่ overflow**.....

- เหตุผล..... $C_{16} \oplus C_{15} = 0 \oplus 0 = 0$ (ไม่เกิด overflow เพราะ บวกแล้วได้เป็น 16 bits)
- $1000000000000000 + 1000000000000000$
 - ผลลัพธ์ = 0000000000000000_2
 - ผลลัพธ์ = 0000_{16}
 - ผลลัพธ์ = 0000_{10}
 - โอเวอร์โฟลว์หรือไม่..... overflow
 - เหตุผล..... เพราะ $C_{16} \oplus C_{15} = 1 \oplus 0 = 1$ (เกิด overflow เพราะ บวกแล้วได้เป็น 17 bits)
- $1000000000000000 - 0000000000000001$
 - ผลลัพธ์ = 0111111111111111_2
 - ผลลัพธ์ = $7FFF_{16}$
 - ผลลัพธ์ = 32767_{10}
 - โอเวอร์โฟลว์หรือไม่..... overflow
 - เหตุผล..... เพราะ $C_{16} \oplus C_{15} = 1 \oplus 0 = 1$
- $1000000000000000 - 1000000000000000$
 - ผลลัพธ์ = 0000000000000000_2
 - ผลลัพธ์ = 0000_{16}
 - ผลลัพธ์ = 0000_{10}
 - โอเวอร์โฟลว์หรือไม่..... overflow
 - เหตุผล..... เพราะ $C_{16} \oplus C_{15} = 1 \oplus 0 = 1$

A.2 การ แปลง และ คณิตศาสตร์ เลข ทศนิยม ฐาน สอง มาตรฐาน IEEE754

การ ทดลอง เพื่อให้ เข้าใจ การ แปลง เลข ทศนิยม ฐานสิบ ให้ เป็น เลข ฐานสอง ตาม รูปแบบ และ ฝึก การ คำนวณ โดยใช้ คณิตศาสตร์ มาตรฐาน IEEE754 Single Precision มีความ สอดคล้อง กับ เนื้อหา ใน หัวข้อ ที่ 2.6

A.2.1 เลขทศนิยมชนิดจุดลอยตัวมาตรฐาน IEEE754 Single-Precision

การ ทดลอง นี้ จะ เน้น ที่ การ แปลง เลข ทศนิยม ฐานสิบ ให้ เป็น เลข ทศนิยม ฐานสอง ชนิด จุด ลอยตัว สอดคล้อง กับ เนื้อหา ใน หัวข้อ ที่ 2.6 ใน รูปแบบ Single Precision โดยผ่าน เว็บ เบราว์เซอร์ ที่ ผู้อ่าน คุ้น คลิก ที่ ชื่อ ลิงก์ ต่อไปนี้

http://www.binaryconvert.com/convert_float.html

เมื่อเว็บเพจปรากฏขึ้น ขอให้ผู้อ่านปฏิบัติตามการทดลอง ดังนี้

1. กรอกเลข 123 ลงในกล่องข้อความ แล้วกดปุ่ม Convert to binary ได้รูปที่ A.8

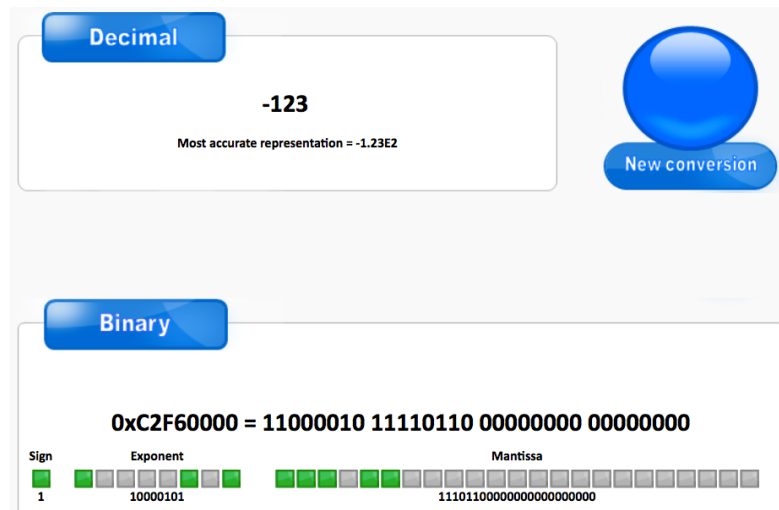
รูปที่ A.8: ผลลัพธ์จากการแปลงเลข 123.0 ให้เป็นเลขทศนิยมฐานสองชนิด Single Precision

การเรียงตัวของผลลัพธ์เลขฐานสิบหกทางซ้ายมือมาจากเลขฐานสองทางขวามือ ซึ่งเกิดจากบิตข้อมูลทั้งหมด 32 บิตตามรูปแบบของมาตรฐาน IEEE754 ชนิด Single Precision โปรดสังเกต กล่องสี่เหลี่ยมสีเขียวตรงกับบิตที่เป็น '1' กล่องสี่เหลี่ยมตรงกับบิตที่เป็น '0' 0x หมายถึง เลขฐานสิบหก

แสดงวิธีทำตามสมการที่ (2.76) เพื่อแปลงเลขให้ตรงตามรูป $\rightarrow F_{10, IEEE} = (1 + 0.111011) \times 2^{(133 - 127)}$

2. กรอกเลข -123.0 ลงในกล่องข้อความ แล้วกดปุ่ม Convert to binary ได้รูปที่ A.9

$$\begin{aligned}
 &= (1.111011) \times 2^6 \\
 &= (1.111011)_2 \\
 &= 123_{10} \\
 &= 123.0
 \end{aligned}$$

รูปที่ A.9: ผลลัพธ์จากการแปลงเลข -123.0 ให้เป็นเลขทศนิยมฐานสองตามมาตรฐาน IEEE754 ชนิด Single Precision

$$\begin{aligned}
 F_{10, IEEE} &= (-1) \times (1 + 0.111011) \times 2^{(133-127)} \\
 &= (-1) \times (1.111011) \times 2^6 \\
 &= (-1) \times (1111011)_2 \\
 &= (-1) \times 123_{10} \\
 &= -123.0
 \end{aligned}$$

โปรดสังเกตตำแหน่งของกล่องสี่เหลี่ยมหรือสี่เหลี่ยมที่ตรงกับบิต Sign Exponent และ Mantissa ดังนั้นเราจะเห็นได้ว่าเฉพาะ Sign ที่มีการเปลี่ยนแปลง

แสดงวิธีทำตามสมการที่ (2.76) เพื่อแปลงเลขให้ตรงตามรูป

3. คลิกบนลิงก์นี้ เพื่อทดลองบวกและคูณเลขในรูปแบบ Single Precision ด้วยลิงก์ต่อไปนี้ <http://weitz.de/ieee/> เลื่อนหน้าเว็บลงไปที่ด้านล่างสุด เพื่อค้นหาแถบเมนูตามรูปที่ A.10 แล้วกดเลือกปุ่ม binary32 เพื่อทดลองการบวกและคูณเลข IEEE754 Single Precision

binary16

binary32

binary64

binary128

รูปที่ A.10: เมนูด้านล่างสุดของหน้าเว็บ เพื่อเลือกเลขทศนิยมฐานสองชนิด IEEE754 Single Precision (Binary32) และ Double Precision (Binary64)

4. เลื่อนหน้าเว็บกลับไปด้านบนสุดเพื่อกรอกเลข -123.0 ลงในกล่องข้อความซ้ายบน และ กรอกเลข 123.0 ลงในกล่องข้อความถัดลงมา แล้วกดปุ่ม + แล้วจะได้ผลลัพธ์ดังรูปต่อไปนี้

IEEE 754 Calculator
(See info at bottom of page.)

	Sign	Significand	Exponent
-123.0	1 -	1 . 111011000000000000000000 1.921875 0xC2F60000 0b11000010111101100000000000000000	10000101 +6
123.0	0 +	1 . 111011000000000000000000 1.921875 0x42F60000 0b01000010111101100000000000000000	10000101 +6
<div style="display: flex; justify-content: space-around; margin-bottom: 10px;"> + - × / </div>			
0.0	0 +	0 . 000000000000000000000000 0.0 0x00000000 0b00000000000000000000000000000000	00000000 +0

รูปที่ A.11: ผลลัพธ์จากการบวกเลข -123.0+123.0 ให้เป็นเลขทศนิยมฐานสองชนิด IEEE754 Single Precision

จะสังเกตเห็นว่า ผลลัพธ์ที่ได้เรียกว่า True Zero ตามตารางที่ 2.12

5. กดปุ่ม \times (คูณ) แล้วจะได้ผลลัพธ์ของ -123×123 ดังรูปต่อไปนี้

IEEE 754 Calculator
(See info at bottom of page.)

	Sign	Significand	Exponent
-123.0	1 -	1 . 111011000000000000000000 1.921875 0xC2F60000 0b11000010111101100000000000000000	10000101 +6
123.0	0 +	1 . 111011000000000000000000 1.921875 0x42F60000 0b01000010111101100000000000000000	10000101 +6
<div style="display: flex; justify-content: space-around; margin-bottom: 10px;"> + - × / </div>			
-15129.0	1 -	1 . 110110001100100000000000 1.8468018 0xC66C6400 0b11000110011011000110010000000000	10001100 +13

รูปที่ A.12: ผลลัพธ์จากการคูณเลข -123.0 \times 123.0 ให้เป็นเลขทศนิยมฐานสองชนิด IEEE754 Single Precision

แสดงวิธีทำตามสมการที่ (2.76) เพื่อแปลงเลขให้ตรงตามผลคูณในรูปที่ A.12

$$\begin{aligned} F_{10, IEEE} &= (-1)^1 \times (1 + 0.1101100011001) \times 2^{140-127} \\ &= (-1) \times (1.1101100011001) \times 2^{13} \\ &= (-1) \times (11101100011001) \\ &= (-1) \times (15129) \\ &= -15129 \end{aligned}$$

A.2.2 กิจกรรมท้ายการทดลอง

จงใช้ลิงก์ของเว็บเพจต่อไปนี้ในการตอบคำถาม

<https://www.h-schmidt.net/FloatConverter/IEEE754.html>

[illegible]

รูปที่ A.13: เว็บสำหรับการตอบคำถามเพื่อสร้างเลขหรือแปลงเลขฐานสิบด้วยมาตรฐาน IEEE754 Single Precision การกดเลือกคือทำให้บิตนั้นเท่ากับ '1'

โดยแสดงวิธีทำตามเนื้อหาในหัวข้อที่ 2.6 และตรวจคำตอบตามวิธีทำการทดลองที่ได้ทำไป และบันทึกผลลัพธ์ลงบนเส้นประที่จัดไว้ให้เท่านั้น ผู้อ่านสามารถกดเปลี่ยนเครื่องหมายถูก ซึ่งแทนลอจิก 1 หากไม่มีเครื่องหมายถูกแทนลอจิก 0 ยกตัวอย่างเช่น

1. จงสร้างเลขทศนิยมฐานสอง IEEE754 ที่มีค่าเท่ากับ -0.0_{10} โดยการกดเลือกปุ่มสีเหลี่ยมในส่วน Sign เท่านั้น

เลขฐานสอง = 1 0 0 0 | 0 0 0 0 | 0 0 0 0 | 0 0 0 0 | 0 0 0 0 | 0 0 0 0 | 0 0 0 0 | 0 0 0 0₂

ฐานสิบหก = 8 0 0 0 0 0 0 0₁₆

ค่าฐานสิบที่จัดเก็บ (Value actually stored in float)..... - 0

ความผิดพลาด (Error due to conversion).....

2. จงสร้างเลขทศนิยมฐานสอง IEEE754 ที่มีค่าเท่ากับ -1.0_{10} โดยการกดเลือกปุ่มสี่เหลี่ยมในส่วน Exponent เท่านั้น ต่อจากข้อที่แล้ว

เลขฐานสอง = 1 0 1 1 | 1 1 1 1 | 1 0 0 0 | 0 0 0 0 | 0 0 0 0 | 0 0 0 0 | 0 0 0 0 | 0 0 0 0₂

ฐานสิบหก = B F 8 0 0 0 0 16

ค่าฐานสิบที่จัดเก็บ (Value actually stored in float).....-1

ความผิดพลาด (Error due to conversion).....

3. จง สร้าง เลข ทศนิยม ฐาน สอง IEEE754 ที่มีค่าเท่ากับ -1.55_{10} หรือ $1.55e0$ โดยการกดเลือกปุ่มสี่เหลี่ยมในส่วน Mantissa เท่านั้น ต่อจากข้อที่แล้ว

เลขฐานสอง = 1 0 1 1 | 1 1 1 1 | 1 1 0 0 | 0 1 1 0 | 0 1 1 0 | 0 1 1 0 | 0 1 1 0 | 0 1 1 0 ₂

ฐานสิบหก = B F C 6 6 6 6 6 ₁₆

ค่าฐานสิบที่จัดเก็บ (Value actually stored in float).....1.54999923162841796875

ความผิดพลาด (Error due to conversion).....

4. จง สร้าง เลข ทศนิยม ฐาน สอง IEEE754 ที่มีค่าเท่ากับ $1.17549435082 \times 10^{-38}$ หรือ $1.17549435082e-38$ ซึ่งเป็นค่านอร์มัลไลซ์ที่น้อยที่สุด (Normalize)

เลขฐานสอง = 0 0 0 0 | 0 0 0 0 | 1 0 0 0 | 0 0 0 0 | 0 0 0 0 | 0 0 0 0 | 0 0 0 0 | 0 0 0 0 ₂

ฐานสิบหก = 0 0 8 0 0 0 0 0 ₁₆

ค่าฐานสิบที่จัดเก็บ (Value actually stored in float).....1.175494350822... E-38

ความผิดพลาด (Error due to conversion).....

5. จง สร้าง เลข ทศนิยม ฐาน สอง IEEE754 ที่มีค่าเท่ากับ $1.17549421069 \times 10^{-38}$ หรือ $1.17549421069e-38$ ซึ่งอยู่ในรูป ดีนอร์มัลไลซ์ (Denormalize) เพราะมีค่าน้อยกว่าค่านอร์มัลไลซ์ที่ต่ำที่สุด

เลขฐานสอง = 1 0 0 0 | 0 0 0 0 | 0 1 1 1 | 1 1 1 1 | 1 1 1 1 | 1 1 1 1 | 1 1 1 1 | 1 1 1 1 ₂

ฐานสิบหก = 8 0 7 F F F F F ₁₆

ค่าฐานสิบที่จัดเก็บ (Value actually stored in float).....1.175494210692... E-38

ความผิดพลาด (Error due to conversion).....

6. จง สร้าง เลข ทศนิยม ฐาน สอง IEEE754 ที่มีค่าเท่ากับ $1.40129846432 \times 10^{-45}$ หรือ $1.40129846432e-45$ ซึ่งอยู่ในรูป ดีนอร์มัลไลซ์ (Denormalize) และต่ำที่สุด

เลขฐานสอง = 0 0 0 0 | 0 0 0 0 | 0 0 0 0 | 0 0 0 0 | 0 0 0 0 | 0 0 0 0 | 0 0 0 0 | 0 0 0 1 ₂

ฐานสิบหก = 0 0 0 0 0 0 0 1 ₁₆

ค่าฐานสิบที่จัดเก็บ (Value actually stored in float).....1.401298464324817... E-45

ความผิดพลาด (Error due to conversion).....

7. จง สร้าง เลข ทศนิยม ฐาน สอง IEEE754 ที่มีค่าเท่ากับ 1.0×10^{-46} หรือ $1e-46$ ซึ่งอยู่ในรูป ดีนอร์มัล

ลไคล์ (Denormalize) และจัดเก็บด้วยค่า 0.0 แทน

เลขฐานสอง = 0 0 0 0 | 0 0 0 0 | 0 0 0 0 | 0 0 0 0 | 0 0 0 0 | 0 0 0 0 | 0 0 0 0 | 0 0 0 0 ₂

ฐานสิบหก = 0 0 0 0 0 0 0 0 ₁₆

ค่าฐานสิบที่จัดเก็บ (Value actually stored in float).....0

ความผิดพลาด (Error due to conversion).....0

8. จง สร้าง เลข ทศนิยม ฐาน สอง IEEE754 ที่มี ค่า เท่ากับ $3.40282346640 \times 10^{38}$ หรือ $3.40282346640e38$ ซึ่งเป็นค่านอร์มัลไลซ์ที่มากที่สุด

เลขฐานสอง = 0 1 1 1 | 1 1 1 1 | 0 1 1 1 | 1 1 1 1 | 1 1 1 1 | 1 1 1 1 | 1 1 1 1 | 1 1 1 1 ₂

ฐานสิบหก = 7 F 7 F F F F F ₁₆

ค่าฐานสิบที่จัดเก็บ (Value actually stored in float).....3.4028234663852885...

ความผิดพลาด (Error due to conversion).....

9. จงสร้างเลขทศนิยมฐานสอง IEEE754 ที่มีค่าเท่ากับ 3.5×10^{38} หรือ $3.5e+38$ ซึ่งมากกว่าค่านอร์มัลไลซ์ที่มากที่สุด ซึ่งหมายถึงค่าอนันต์ (∞ : Infinity) ตามตารางที่ 2.12

เลขฐานสอง = 0 1 1 1 | 1 1 1 1 | 1 0 0 0 | 0 0 0 0 | 0 0 0 0 | 0 0 0 0 | 0 0 0 0 | 0 0 0 0 ₂

ฐานสิบหก = 7 F 8 0 0 0 0 0 ₁₆

ค่าฐานสิบที่จัดเก็บ (Value actually stored in float).....Infinity

ความผิดพลาด (Error due to conversion).....

10. จงสร้างเลขทศนิยมฐานสอง IEEE754 ที่มีค่าเท่ากับ NaN (Not a Number) ตามตารางที่ 2.12

เลขฐานสอง = 0 1 1 1 | 1 1 1 1 | 1 1 1 1 | 1 1 1 1 | 1 1 1 1 | 1 1 1 1 | 1 1 1 1 | 1 1 1 1 ₂

ฐานสิบหก = 7 F F F F F F F ₁₆

ค่าฐานสิบที่จัดเก็บ (Value actually stored in float).....NaN

ความผิดพลาด (Error due to conversion).....

A.3 รหัสของข้อมูลตัวอักษร

A.3.1 การทดลอง

การทดลองในหัวข้อนี้ จะเป็นการ แปลง รหัส ตัว อักษร ภาษา อังกฤษ และไทย เป็น รหัส ASCII และ Unicode ชนิด UCS-2 ตาม เนื้อหา ใน หัวข้อ 2.7 ผ่าน ทาง เว็บไซต์ <https://www.branah.com/ascii-converter> ที่มีนักพัฒนาเพื่อเผยแพร่ความรู้เป็นวิทยาทานเช่นเดียวกับเว็บที่ได้ทดลองมา

1. เปิดเว็บตามลิงก์ต่อไปนี้ หรือ กดปุ่มซ้ายบนชื่อลิงก์
<https://www.branah.com/ascii-converter>

2. กรอกข้อความต่อไปนี้ ลงในกล่องข้อความ ASCII

ไ ท ย ก ข ค a b c

โปรดสังเกต ระหว่างตัวอักษรมี ช่องว่าง 1 ตัวอักษรเสมอ

3. กดปุ่ม Convert ซ้ายบนสุด จะได้ผลลัพธ์ดังรูปต่อไปนี้

ASCII Converter - Hex, decimal, binary, base64, and ASCII converter

Convert

ASCII (Example: a b c)

ไ ท ย ก ข ค a b c

Add spaces

Remove spaces

☐ Convert white space characters

Convert

Hex (Example: 0x61 0x62 0x63) ☒ Remove 0x

e44 e17 e22 e01 e02 e04 61 62 63

Convert

Decimal (Example: 97 98 99)

3652 3607 3618 3585 3586 3588 097 098 099

Convert

Binary (Example: 01100001 01100010 01100011)

111001000100 111000010111 111000100010 111000000001 111000000010 111000000100 01100001 01100010 01100011

Convert

Base64 (Example: YSBiIGM=)

RCAXIClgASACIAQgYSBiIGM=

รูปที่ A.14: ผลลัพธ์จากการกรอกและแปลงตัวอักษร ไ ท ย ก ข ค a b c เป็นรหัสต่างๆ

4. กล่องข้อความ Hex จะแสดงค่า Unicode สำหรับภาษาไทย และ ASCII สำหรับภาษาอังกฤษ ในรูปผู้เขียนได้กดเลือก Remove 0x เพื่อความสะดวกในการอ่านค่า

A.3.2 กิจกรรมท้ายการทดลอง

1. จงอธิบายวิธีการหาค่าฐานสิบ 0 - 9 จากรหัส ASCII ของตัวอักษร 0 - 9
2. จงอธิบายวิธีการหาค่าฐานสิบ 0 - 9 จากรหัส Unicode ของตัวอักษร ๐ - ๙
3. จงเปิดเว็บที่มีข้อความภาษาไทย เช่น เว็บข่าว แล้วทดลองเปลี่ยนการนำเสนอ บนจอเพื่อ View source เช่น Google Chrome ใช้เมนู Tool-> View Source แล้ว Find หรือกดปุ่ม CTRL-F คำว่า charset ว่ามีค่าเท่ากับ utf-8 หรือไม่ เพราะเหตุใด

1

char	ASCII CODE	DECIMAL
0	30	$(3 \times 16^1) + (0 \times 16^0) = 48$
1	31	$(3 \times 16^1) + (1 \times 16^0) = 49$
2	32	$(3 \times 16^1) + (2 \times 16^0) = 50$
3	33	$(3 \times 16^1) + (3 \times 16^0) = 51$
4	34	$(3 \times 16^1) + (4 \times 16^0) = 52$
5	35	$(3 \times 16^1) + (5 \times 16^0) = 53$
6	36	$(3 \times 16^1) + (6 \times 16^0) = 54$
7	37	$(3 \times 16^1) + (7 \times 16^0) = 55$
8	38	$(3 \times 16^1) + (8 \times 16^0) = 56$
9	39	$(3 \times 16^1) + (9 \times 16^0) = 57$

2

char	UNICODE	DECIMAL
๐	๕๕๐	$(14 \times 16^3) + (5 \times 16^2) + (0 \times 16^1) = 3664$
๑	๕๕๑	$(14 \times 16^3) + (5 \times 16^2) + (1 \times 16^1) = 3665$
๒	๕๕๒	$(14 \times 16^3) + (5 \times 16^2) + (2 \times 16^1) = 3666$
๓	๕๕๓	$(14 \times 16^3) + (5 \times 16^2) + (3 \times 16^1) = 3667$
๔	๕๕๔	$(14 \times 16^3) + (5 \times 16^2) + (4 \times 16^1) = 3668$
๕	๕๕๕	$(14 \times 16^3) + (5 \times 16^2) + (5 \times 16^1) = 3669$
๖	๕๕๖	$(14 \times 16^3) + (5 \times 16^2) + (6 \times 16^1) = 3670$
๗	๕๕๗	$(14 \times 16^3) + (5 \times 16^2) + (7 \times 16^1) = 3671$
๘	๕๕๘	$(14 \times 16^3) + (5 \times 16^2) + (8 \times 16^1) = 3672$
๙	๕๕๙	$(14 \times 16^3) + (5 \times 16^2) + (9 \times 16^1) = 3673$

3

มี เพราะ utf 8 เป็น charset ที่รองรับภาษาทั่วทั้งภาษาไทยด้วย